

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

48. szám

Főszerkesztő

Szele Béla dr.

Hétfő

1933. évi február 27

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postataktó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej negyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A kisantant-államok egyszerre közlik az új megállapodást

Politikai spanyoljárvány

Kongó politikai erkölcsé és államjogi berendezése honosodott meg Németországban, Goering belügyminiszter legutolsó rendelete alapján. Nem a mostani Kongót gondoljuk, mert ott már nem lehet büntetlenül halomra gyilkolni a benszülötteket, hanem a Rhodes Cecil uralkodása idejében voltak olyan állapotok Kongóban, mint amilyenek most Németországban következnek. A német birodalom belügyminiszterének rendelete szerint, aki lelő egy kommunistát, vagy agyonver egy más, szennyezett veszedelmes német polgárt, ezért dícséretet érdemel, a belügyminiszter védelme alatt áll és nem vonható felelősségre. Ilyen rend még Kongóban sem volt és azokban a közép-afrikai országokban sincs, ahol a rabszolgakezdelem, ha titokban is, de még mindig virágzik. Mikor a legmélyebb kultúrát akarjuk jelezni, Ázsiát emlegetjük. Most németeket és kifejezőmódunkat revideálnunk kell, nem szabad Ázsiát sértetnünk, ha a németországi állapotokról beszélünk. Már pedig kell róla beszelnünk, fontos, hogy nálunk is megtudják Hitler titkos szerelmesei, milyen szennyezés érdekesen kezdődik meg a Harmadik Birodalom embereinek berendezkedése Németországban. A birodalom belügyminiszterének rendelete szerint megszűnt a törvény előtti egyenlőség, megszűnt a polgárjog azok részére, akik nem tartoznak a nemzeti szocialista párthoz. Hitler pártjának összes tagjai viszont jogot kaptak arra, hogy egyszerűen átvegyék az ügyész, bíró és hóhér szerepét minden esetben, mindenkivel szemben, ha meggyőződésük, vagy hitük szerint az illető létezése fölösleges. Nemzeti szocialista szempontból Németországra nézve nemcsak fölösleges, hanem káros mindenki, aki nem tartozik Hitler seregébe, ennél fogva nemcsak a kommunistákat, hanem a szociáldemokratákat is, a centrumpártiakat is le kell gyilkolni. Mint ahogy ez meg is történik. Úgy látszik, Hitler és vezérkara revideálta eredeti álláspontját. Régen, mikor még nem voltak hatalmon, csak arról volt szó, hogy kikergetik Németországból a zsidókat, elkobozzák vagyonukat és beérték azzal a fenyegetéssel, hogy a kommunista és szocialista vezérek fejét fogják levagdosni. Gördülni fogna a fejek — ez volt a jelszó, de senki se vette komolyan. Most kiderül, hogy ez a jelszó az igazi hatalomnak csak rövid foglalata, mert a birodalom külügyminiszterének rendelete szerint minden nemzeti szocialista fel van mentve a válogatás nehézség, piszmogó munkájától, fölösleges megállapítania, hogy ki vezér, ki nem vezér, ki kommunista, vagy szocialista, vagy ki tartozik más polgári párthoz. Ő a lényeg: aki nem tartozik a nemzeti szocialista párthoz, válogatás nélkül lelőhető, bírói vizsgálat, ítélet nélkül kivégezhető, mert ellensége a Hitler-féle nemzeti gondolatnak.

A Hitlerizmus — és ez a legnagyobb tragédia — nemzetközi politikai spanyoljárvány lett.

A Hitlerizmus még jobban kifejlesztette világszerte azt a folyamatot, hogy válságot nem demokratikus intézkedésekkel, hanem kemény és kíméletlen rendszabályokkal lehet csak megoldani.

Nem Hitler veszélyes, hanem az a kártékony gondolat, amely ma benne testesül meg a legmarkánsabban. Az a végzetes folyamat a veszélyes, amely kormányképesé minősítette az öklöt, a frázist és amelynek pedagógiaja a handgranát, külpolitikai célkitűzése a revans és belpolitikai eszköze a leszámolás.

Nehézségek a költségvetés összeállítására körül

Madgearu lemondással fenyegetőzik, ha miniszteriársai nem respektálják redukálási kívánságait

Bukarest, február 26.

Az idei állami költségvetés kérdése, a külföldi hitelezők által nyújtott három milliárdos könnyítés ellenére is, ijesztően nehéznek mutatkozik.

Szombaton már olyan hírek terjedtek el, hogy Madgearu pénzügyminiszter lemond, mert egyes minisztériumok ellenkezése miatt nem bír megbirkózni a költségvetéssel.

Pénteken este kilenckor minisztertanács volt, amely éjjel 1 óráig tartott. Madgearu részletes jelentést tett a költségvetési munkálatsokról, majd hozzálátott az egyes minisztériumok költségvetéseinek megvitatásához. Madgearu hangsúlyozta, hogy néhány minisztérium büdzséjének végleges összege még nem ismeretes, de általában az egész költségvetés összege a 20 és 21 milliárd között mozog.

Felvilágosításai során a pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy még közel félmilliárd lejes megtakarítást

kell keresztülbínni,

vagy ugyanilyen nagyságú összegnek megfelelő fedezetet teremteni. A takarékoság megvalósítására Vajda miniszterelnök vezetése alatt miniszterközi bizottságot küldtek ki, amely szombat délig az összes minisztériumok költségvetéseiből le fogja csipegetni a félmilliárd lejnyi summát.

A minisztertanács ezután felhatalmazta Madgearut, hogy amint ez megírt, azonnal kihallgatáson jelentkezék az uralkodónál, a költségvetés bemutatása és jóváhagyása végett.

Alig fejeződött be azonban a minisztertanács, máris szenzációs fordulatot terjedtek el hírek. Eszerint

Madgearu állítólag benyújtotta lemondását Vajda miniszterelnöknek, azzal, hogy a hadügy-, közoktatásügy- és munkaügy miniszterei folytonos nehézségeket támasztanak neki a költségvetés összeállításánál.

Ezalatt minden bizonnyal azt kell érteni, hogy nem akartak belemenni költségvetéseik kívánt megnyirbálásába.

A nehézségek miatt szombaton reggel nyolc órakor Mironescu belügyminiszter lakásán értekezletet tartottak a kormánypárt tagjai: Madgearu pénzügyminiszter, valamint Calinescu, Ghelmegeanu és Andrei államtitkárok. A megbeszélésen igyekeztek rábeszélni Madgearut, hogy lemondását vonja vissza, a pénzügyminiszter azonban hallani sem akart erről, ha szempontjaival szemben az egyes minisztériumok nem deferálnak.

Szombat este a kormány újabb minisztertáncot tartott, amelyen döntöttek a költségvetés összegéről. Újabb jelentés szerint az állami költségvetés a pénzügyminisztérium minden erőfeszítése ellenére is meg fogja haladni a huszonkét milliárd lejt s nem lesz az 15 milliárd, mint ahogy azt eredetileg tervezték.

Madgearu nyilatkozik

A bukaresti politikai köröket egész szombaton Madgearu lemondása tartotta izgalomban. A hírt hivatalosan még nem erősítették meg. Mikor az újságírók meginterjúvolták magát Madgearut, a pénzügyminiszter a következő kijelentéseket tette:

— Nem felel meg a valóságnak, hogy

már beadtam lemondásomat; ez eddig még nem történt meg. De tény az, hogy ragaszkodom hozzá, hogy az egyes tárcaimnál adják meg az általam kért redukciókat. Ha ezt a kívánságomat nem teljesítik, úgy nem leszek képes a költségvetést összeállítani és le fogok mondani.

Mint ezen nyilatkozatból látható, Mad-

gearu lemondása tényleg komoly dolog, amely azonban még nem befejezett tény és a bukaresti politika eddigi tanulságai alapján, valószínűleg az következik, hogy elsimítják a konfliktust és létrejön a megegyezés. Mindenesetre komoly lehet a nézeteltérés a miniszterek között, ha Madgearu kénytelen volt a lemondással való fenyegetőzés eszközéhez nyulni.

Csehország fegyverezte fel a bécsi szocdem védőrséget

A Jugoszláviába szállított fegyverek egyrésze Ausztria területén maradt

Bécs, február 26.

Részletesen beszámolt a B. L. arról, hogy a hirtlenbéri fegyvercsempészéssel kapcsolatban keletkezett jegyzékválás során az érdekelt államok, de különösen Olaszország sajtója szélesen feltárta, hogy nemcsak Olaszország szállított fegyvereket Ausztrián keresztül, hanem Csehország is. Számszerűleg kimutatta az olasz sajtó, hogy melyik kisántant és Balkán-állam mennyi fegyvert és hadfelszerelési cikket kapott Csehországtól és Franciaországtól, amely szállítmányok javarésze osztrák területen futott át.

Ezzel a felsorolással szemben a hivatalos Cseh Távirati Iroda ma állást foglal és kijelenti, hogy Csehország ezekkel a

fegyverszállításokkal nem sértette meg a békeszerződéseket, mert Szerbia nem lefegyverzett állam és így Szerbiába bárkinek jogában áll fegyvert szállítani.

A cseh baloldali lapok és olasz lapok ezzel kapcsolatban újabb leleplezéssel szolgálnak és kijelentik, hogy

ezek a fegyverszállítások nem jutottak el hiánytalanul Szerbiába, hanem azoknak egyrésze Ausztriában, mégpedig a szociáldemokrata védőőrség birtokában maradtak.

Vámutatnak a lapok arra, hogy azok a fegyverek, amelyeket a szociáldemokrata Munkás Otthonban legutóbb talál-
tak, kaliber és kivétel tekintetében telje-

sen megegyeznek azokkal a hadfelszerelési tárgyakkal, amelyeket Csehország Jugoszláviának szállított és így nyilvánvaló, hogy Csehország volt az, amely az osztrák szociáldemokráciát felfegyverezte.

Már pedig ezzel — mondják a lapok — Csehország igenis megsértette a békeszerződést, mert nem állott jogában az osztrák szociáldemokráciát felfegyverezni. Titokban fegyverezte fel az osztrák vörös csapatokat és ez van olyan kifejezett megsértése a békeszerződésnek, mint a hirtlenbéri fegyverszállítás.

Ez az újabb leleplezés nagyon kínosan hatott és az a meggyőződés, hogy ennek az ügynek is diplomáciai folytatása lesz.

Az orvosok sem kaphatnak autótaxa-mentesítést

Az új törvénytervezet a jogügyi bizottság előtt

Bukarest, február 26

Megemlékeztünk Madgearu új autótaxatörvényéről, amelyet a napokban vett tárgyalás alá a kamara jogügyi bizottsága. Számos, vagy inkább számtalan kifogás hangzott el a javaslat ellen, amire Madgearu a következőképp módosította a törvénytervezetet:

Az autót három osztályba osztják. Ezeröttszáz kiló súlyig az évi illeték hat-ezer lej, kétezer kilóig nyolcvanezer és 2000 kiló súlyon felül 12.000 lej. Az utolsó kategóriánál a községek jogosítva lesznek évi nyolcvanezer lej luxusadót hozzácsapni.

A vita során Madgearu azt a kijelentést tette, hogy az államapparátusnak évi 24 milliárdra van szüksége, különben nem működhet. Kijelentette azután, hogy különböző autótulajdonos kategóriák kérését illetékmentesítés iránt nem fogadhatja el, mert, ha meg is érdemelnék, ez a kivételzés visszaélésekre adna alkalmat. Tudomásunk szerint első-sorban az orvosok kérték, hogy autót mentesítsék a taxa alól, hiszen ők nem passzióból, hanem hivatásuk gyakorlása végett járnak autón.

Az autótaxatörvény, ha csak a kamarai vita során ismét meg nem változtatják, fenti formában marad meg.

Éles kisebbségi hang a jugoszláv képviselőházban

Krafft dr. német képviselő tiltakozása a jogfosztások ellen

Belgrád, február 26.

A szerb képviselőház mai ülésén Krafft dr., jugoszláviai német képviselő, éleshangú beszédben foglalkozott a jugoszláv kormány legújabb törvényeivel. Krafft dr. beszéde azért érdemel nagy figyelmet, mert

a guzsbakötött jugoszláviai politikai viszonyok között rendkívül erőteljes kisebbségi bírálatot mondott azokról a jogfosztásokról, amelyek a jugoszláviai

nemzeti kisebbségeket középkori sorsba dobják vissza.

Beszédében azt hangsúlyozta, hogy az új törvények a kisebbségeket másodrangú állampolgárokká degradálják Jugoszláviában is és a szó szoros értelmében megakadályozzák őket állampolgári jogaik gyakorlásában. Az új közégi törvénnyel kapcsolatban Krafft dr. azt kifogásolta legelőször, hogy a kisebbségi választóknak esküt kell tenniük a jugoszláv királyság nemzeti egysége mellett.

Fegyverkezünk, fegyverkezünk !!!

Hindenburg 280 ezer márkával emelte a légügyi költségvetést

Csehszlovákia költségvetésének egynegyede kaionai kiadás

Berlin, február 26
Hindenburg elnök ma új szükségrendeletet bocsátott ki, amely elrendeli, hogy a birodalom légügyi költségvetését ez évben 280 ezer márkával emeljék fel. Ezzel a jelentéssel egyidejűleg Prágából kapjuk a másik érdekes fegyverkezési hírt, amely szerint Richter János magyarországi szenátor, a szenátus mai ülésében felszólalt a cseh hadügyi kiadások ellen és kimutatta, hogy a költségvetésnek negyede hadügyi célokra megy.

Richter János interpellációjának külön érdekessége, hogy — mint a B. L. éppen néhány nap előtt jelentette — a cseh hadügyi kormány úgy 1930-ban, mint 1931-ben, tehát valószínűleg 1932-ben is, husz százalékkal túllépte a költségvetési előirányzatot.

Ez a huszszázalékos előirányzattúllépés azt jelenti, hogy a cseh kormány nem is huszonöt, hanem egész költségvetésének harminc százalékát hadügyi kiadásokra költi.

Majdnem eléri így a legerősebben fegyverkező Franciaország hadügyi kiadásának arányát, amely tudvalevőleg 35 százalék.

Újabb letartóztatások

A nagyváradi gyanúsítottakat is Karánsebesre vitték

Nagyvárad, február 26.

Az elmúlt héten letartóztatott kommunista munkásokat néhány nappal ezelőtt két csoportban szállították el ismeretlen helyre a nagyváradi rendőrség és toloncház celláiból. Most már kétséget kizárólag megállapítható, hogy akárcsak az aradi letartóztatottakat, a nagyváradiakat is Karánsebesre szállították, az újonnan átalakított fegyház celláiba. Nagyváradról és Biharmegyéből összesen 86 embert internáltak Karánsebesen.

Beszámoltunk már arról, hogy a szerdán kitört nagyváradi szimpátiástrájkjal kapcsolatban a rendőrség hat embert vett őrizetbe a városi villamosművek munkásai közül. Ezeknek névsorát most már nyilvánosságra hozták. A letartóztatott Szücs Kálmánnak, Novák Imrének, Papp Mihálynak, Sándor Nándornak, Birnfeld Józsefnek és Máthé Sándornak kihallgatását a rendőrségen csak szombaton kezdték meg.

BRASSÓBAN

A kommunista letartóztatások során a brassói rendőrség őrizetbe vette Székely Mártont, az ifjú pártvezető gőpészét is. Bár a többi le-

tartóztatott munkást már szabadlábra helyezték, Székely szerda óta a rendőrségen minden felvilágosítást megtagadnak. Valószínű, hogy ezt a munkást is elszállították, de nem lehet megállapítani, hogy hová. Lehet, hogy a fővárosba vitték, de az sem kizárt dolog, hogy a karánsebesi internálóttelepre szállították.

KOLOZSVÁRON

A kolozsvári rendőrségen őrzött letartóztatottak egy részét — amint annak idején jelentettük — ismeretlen helyre szállították. Tegnap éjszaka aztán elszállították onnan a titkos kommunista központ leleplezésekor őrizetbe vett Schwartz Henrik kolozsvári nyomdász és társait is. A rendőrség egyelőre nem ad felvilágosítást arról, hogy Schwartzékát hová vitték.

BUKARESTBEN

A fővárosi rendőrfőnökség detektívjei Patrascanu Lucrétiu bukaresti ügyvédet őrizetbe vették, aki a kommunista mozgalomnak egyik exponált alakja volt. Az elmúlt éjszakán letartóztatott embereket Patrascanuvall együtt a bukaresti II. hadtest hadbíróására kísérték be.

Bukarestben ma estig újabb 170 munkást bocsátottak szabadon

Az éjszaka még 200 munkást elengednek

Kiseneben

Tegnap a rendőrség újabb letartóztatásokat eszközölt kommunista propaganda gyanúja miatt. A letartóztatottak nevei Gusan George, Fischmann Eszter, Grinberg Manea és Daici Ljuba. A kommunistagyanús embereket vallatóra fogták, majd átadták őket az ügyészségnek.

Bukarest, február 26

A mai nap folyamán a Malmaison ka-

szárnyakban fogvatartott munkások közül

újabb száz gyanúsítottat elbocsátottak és ugyancsak a mai nap során a rendőrség is szabadlábra helyezett hetven munkást.

Hir szerint még a mai éjszaka folyamán a két gyűjtőtelepről újabb kétszáz munkást szabadoneresztenek.

Beismerő vallomást tett a szegedi gyilkos

A mozigépész több nőt is elégegetett a kazánban

A bűnjelek szerint először disznóölőkéssel feldarabolta az áldozatokat és a hullarészeket dobálta tűzbe

Szeged, február 26

Bálint Kálmán, a szegedi Korzó mozi gépésze, aki égő kazánba gyömöszölte Tóth Ilona prostituáltat, megtört és vall. Ma reggel már azt vallotta, hogy

azt hiszi, a leány nem volt halott, amikor az égő kazánba gyömöszölte, amit abból, következtet, hogy a leány teste, mikor felnyalábolt nagyon izzadt volt. Ugy látszik, a leány csak ájult lehetett, amikor végzett vele.

Bálint Kálmán minden lelkiismeretfurdalás nélkül elmondja, hogy miképpen gyömöszölte be a leány testét a szűk nyílású kazánba és még e pillanatban sem érez semmiféle megbánást.

A ma délelben megtört újabb helyszíni szemle szenzációs tárgyi bizonyítékok birtokába jutott.

A ház melletti felszerben egy hatalmas disznóölőkést találtak, amelyen alvadt vérfoltok voltak.

A rendőrség ebből arra következtet, hogy Bálint előbb feldarabolta Tóth Ilona holttestét és darabokban vetette a tűzbe. Ma tüzetesebb vizsgálat alá vették a pernye kaparó lapátot is és a szorgosabb vizsgálat azon is vérfoltokat állapított meg, úgy, hogy a rendőrség azt hiszi, hogy tárgyi bizonyítékok feltárása esetén Bálint Kálmán most már részletesen vallani fog.

Szegedről az utóbbi időben több nő tűnt el, több utcai leány és a rendőrség most abban az irányban is nyomoz, hogy vajon ezek az eltűnt prostituáltak nem állottak-e közelebbi összeköttetésben Bálint Kálmánnal.

A szerb képviselőházban már beterjesztették a kisanant-egyezményt

A külügyi bizottság mindössze huszonegy órát kapott a szerződés tanulmányozására

Belgrád, február 26.

A kisanánt három állama közül a szerb állam az első, amelynek parlamentje elé beterjesztették a kisanánt új genfi egyezményét. A belgrádi szkupstinába ma délelőtt terjesztette be Jęftics külügyminiszter az egyezményt, amelyet rövid beszédben ismertetett a kamarával.

A szerb parlament az egyezmény tanulmányozására a külügyi bizottság egyik szűkebb albizottságát küldötte ki azzal a feltétellel, hogy a bizottság a kisanánt egyezmény jelentését már hétfőn este a szkupstina elé terjeszti.

Közzéteszik az egyezmény hiteles szövegét

Bukarest, február 26 hiteles szövegét.

A B. L. bukaresti szerkesztősége je-lel, hogy a külügyminiszter ma este mindhárom állam a holnapi vasárnapon adja ki a sajtónak a genfi megállapodás egyezménye bocsátja a nyilvánosság elé.

Hétfő délelőtt 11 órakor hirdeti ki a bíróság ítéletét Littkéné ügyében

Budapest, február 26

Littkéné gyilkossági pörében szombaton egész nap tárgyalási szünetet tartott a bíróság, azért, hogy rendszerezhesse a hosszú tárgyalás során elhangzott vallomásokat. A tárgyalást hétfőn folytatják, illetve az ítéletet hétfőn délelőtt 11 órakor hirdetik ki.

Az ítélet kihirdetésére egész Budapest feszült érdeklődéssel vár.

Még mindig adóvita folyik a kamarában

Bukarest, február 26.

A kamara szombat délutáni ülésén Ghimbescu lupista egyes visszaéléseket tett szóvá, amelyek állítólag a nyugdíj-

pénztárnál történtek. Néhány jelentékelőbb felszólalás után áttérnek a napi-rendre, amelyen még mindig az egyenes adók módosításáról szóló törvényjavaslat szerepelt. Hozzászóltak Ernest Ene többségi, Popescu többségi és Ghitescu geografista képviselő.

Diplomahamisító gyár Kolozsváron

Bukarest, február 26.

Ide érkezett jelentések szerint Kolozsváron letartóztatottak Romulus Borda és Journ Periamot, akikkel szemben az a vád, hogy rengeteg enyvetemi diplomahamisítottak és azokat polom pénzért áruba bocsátották.

Bukaresti jelentés szerint ebben az ügyben szenzációs fordulatok következnek és váratlan letartóztatások lesznek.

KÖZLEMÉNY

Ma és mindennap LEHÁR FERENC zenés mesterműve

„FRIEDERIK A“

Sortüzet adtak a gyülesező munkásokra egy lengyel városban

Varsó, február hó 26

Véres összeütközés zajlott le tegnap a Nyugat-lengyelországban fekvő Cieszyn városban. A „Goleszov“ vegyipari vállalat munkásszindikátusa gyűlést hívott meg. A rendőrség eltiltotta a munkásszindikátust, a munkások azonban, mivel égető fontosságu kérdéseket akartak megtárgyalni, mégis összegyűlekeztek. Mintegy ezer ember jelent meg. De csakhamar kiromlott a rendőrség is és felszólította a tömeget, hogy oszadjon szét. A munkások nem engedelmességek, sőt ellenállásra készülődtek.

Csakhamar megtörtént az összeütközés amelynek során a karhatalom előbb a levegőbe, majd a tömegbe adott le sortüzeteket.

Hivatalos jelentés szerint a rendet helyreállították és a megmozdulást kommunista izgatás okozta. Eddigi hírek szerint egy munkás és három rendőr sebesült meg.

Egy elbocsátott postatisztviselő leszúrta a bulgár posta vezérigazgatóját

Szófia, február 26.

A bulgár fővárosban vakmerő merénylet történt. Szombaton délelőtt egy volt postatisztviselő becsont Ivanov postavezérigazgató irodájába és

a vezérigazgatót egyetlen késszurással megölte.

A merénylet bosszúból történt amiatt, mert a merénylő tisztviselő elbocsátását Ivanov követelte.

A jelentés nem szól arról, hogy a gyilkos merénylőt elfogták-e, vagy pedig sikerült elmenekülnie.

A tanár ö elelő a halálba akart menekülni egy diákleány

Jasi, február 26.

Egy 17 éves diákleány megrendítő öngyilkossága keltett nagy feltűnést a városban. Cerbu Olga, a Reuniunea nevű leányiskola 17 éves növendéke nagy adag mérget szerzett be egyik gyógyszerárból és azzal akart véget vetni fiatal életének. A leányt súlyos állapotban szállították a kórházba, bár némi remény még van, hogy megmenekül az életnek. A város közönsége most azt tárgyalja, hogy mi lehetett a leány halálba a fiatal leányt. Alighoz a leányt úgy érezte, hogy egyik tanárnője rendszeresen üldözi és ezért történt volna az öngyilkosság.

Csodás eredmények Togal-lal fejfájás, idegzsába és hűléses betegségek esetében!

Egy ismerősöm figyelmeztetésére megkísértem a Togal-tablettákat és az idegzsába, fejfájás (migrén) és hűléses betegségek esetében csodás eredménnyel használtam. Amióta ezt az értékes készítményt ismerem, házi gyógyszeráramban állandóan kezni tartom.

Bonfert Ella Cluj.

Ella Bonfert

A Togal gyors és biztos hatású gyógyszer, köztudott, idegzsába és hátfájás, álmatlanság, spanyolnátha és hűléses betegségek ellen. Togal kiválóan hat a húgyúti, baktériumölő, tehát a baktériumok ellen. Több mint 6000 orvos véleménye! Egy kiadás meggyőzi! Az összes gyógyszerárakban kapható.

Nagy izgalom Japánban a Népszövetség elutasító jegyzéke miatt

Hivatalos válasz még nincs, de az illetékesek nyilatkozatai erősen tenyegesítőek

Tokió, február 26.

A népszövetségi tanács péntek délelőtti viharos ülésének döntése, amely a távolkeleti kérdés megvizsgálására kiküldött 19-es bizottság jelentését elfogadta, a japán fővárosban rendkívüli nyugtalanságot és izgalmat okozott. A japán kormányhoz közelálló körök már nyilatkoztak ki a Népszövetség döntéséről, amely tudvalevőleg Japánnak minden igényét

elutasítja Mandzsuriára és Jeholra vonatkozólag.

A nyilatkozatok szerint a Népszövetség teljesen téves alapokon hozott ítéletet, amelyért még nagy árat kell fizetniük az érdekelt hatalmaknak. A Népszövetség döntése egyébként a távolkeleti helyzetben beláthatatlan változást idézett elő, amelynek fejleményeiért a tokiói kormány már eleve el kell, hogy hártson minden felelősséget.

A japánok ma újabb általános offenzívát indítottak

Tokió, február 26.

Tokiói szikratávirati jelentések szerint Jehol tartománya ellen ma hajnalban újra általános offenzíva indult. Ugyátszik a japánok ezzel a ma indított általános offenzívával ki akarják köszörülni azt a vereséget, amelyet néhány nappal ezelőtt szenvedtek.

Az esti órákig a harc kimeneteléről nem érkezett jelentés.

Kilép, vagy nem lép?

Tokió, február 26.

Tegnap még egészen bizonyos volt, hogy Japán kilép a Népszövetségből, mert nem csak a 19-es bizottság, hanem a Népszövetség rendkívüli közgyűlése is Kína javára határozott. Ma már bizonytalanabb a helyzet. A japán külügyminiszter a leghatározottabban kijelentette, hogy Japán nem lép ki a Népszövetségből, hivatalosan ezt a szándékát nem közli, de megvárja, hogy milyen álláspontot foglal el vele szemben a Népszövetség, ha Kína elleni előrenyomulását tovább folytatja.

A japán hadügyminiszter előtt e percben a tervek özőne fekszik, amelyek a nyílt háború felvételére lehetőséget nyújtanak és azokat a megoldási módokat, ahogyan a japán haderőt tökéletesíteni lehetne, mert Japán tisztában van azzal, hogy amennyiben a Népszövetség határozatát nem respektálja, hadserege nem csak Kínával találja magát szemben.

13 japán löszergyárban sztrájk tört ki

Tokio, február 26

Bár a hadügyminiszter a jeholi megszállás első pillanatában rendeletet bocsátott ki, amelyben közli a munkássággal, hogy semmiféle sztrájkot meg nem tűr, mégis pénteken reggel

Japán 13 legnagyobb löszergyárában sztrájk tört ki.

A sztrájk, bár hatalmas katonai készséggel megkísérelték annak azonnali

li leverését, 24 óráig tartott és a munkások csak szombaton délelőtt állottak munkába. A sztrájk oka az volt, hogy a japán munkások szolidaritást vállaltak leartóztatott társaikkal a azoknak azonnali szabadon bocsátását követelték.

Tokióban egyébként tegnap a város különböző helyein egyéb munkástüntetések voltak, amelyeket a karhatalom a legbrutálisabb erőszakkal fekezett meg és a tüntetőket szétszórta.

Dagad a budapesti olaj-botrány

Budapest, február 26.

A budapesti olajpanama ügyében, amelynek a méretei napról-napra nagyobbodnak, a hatóságok rendkívüli szigorúsággal folytatják a vizsgálatot. Szombaton délelőtt a rendőrség újra őrizetbe vette József Ferenc és Kiss András művezetőket, akiket a tegnap szabadlábra helyeztek. Az ismelt letartóztatást az ügyészség rendelte el, azzal az indoklással, hogy bár a két művezető büntetése még nincs bizonyítva, mégis tartani kell attól, hogy amennyiben bűnösök, hát összebeszélhetnek, sőt vesztegethetnek is, amivel nagyon megnehezítenék a büntügyi tisztázást.

Legújabbban azt sikerült megállapítani, hogy a vasut és az Imperiál gyár embere között az összekötő szerepet a Dunai Kereskedelmi Forgalmi Társaság emberei tartották fenn. Az Imperiálnál mindig pontosan tudták, ha a vasutól ellenőrző közegek vonultak ki a gyárhoz. Az erről szóló értesítést az Imperiál a Dunai Kereskedelmi Forgalmi Társaságtól kapta. Értékesítés esetén Komlós főmérnök azonnal kioktatta a munkásokat, hogy az olajat milyen hőfok alatt tartásák. A fontos az volt, hogy a M. A. V. ellenőrző bizottság csak az olajat lássa, amit bizonyos hőfoknál, amikor a víz leszáll és az olaj a keverék tetejére gyűl, könnyű szerrrel elérhető volt. A vizsgálat megállapította azt is, hogy az Imperiál gyár napi termelőreje két vaggon volt s ezzel szemben hat vaggonnal szállított a M. A. V.-nak.

Erre a könyvszakértők vizsgálatának az eredménye vezetett. A könyvszakértők természetesen szorgalmasan folytatják tovább a munkát.

A gyárnál folyó vizsgálat egyidejűleg erősen folyik a vizsgálat a vasutnál is. A kereskedelmi minisztérium távirati utasítására néhány főtisztviselőt szabadságot, azzal az elgondolással, hogy az alantás tisztviselők teljesen szabadon és minden befolyástól mentesen tehessék meg vallomásaikat. A szabadságoltak között vannak Tóth Tibor főfelügyelő, Dorner Béla fővegyész, Bihari Károly vegyész. Hírek vannak arról is, hogy Szentiványi Ferenc és Lux Ernő igazgatókat is szabadságra küldték.

A kérdéssel kapcsolatban kiadott jelentések hangsúlyozzák azt, hogy a szabadságoltak nem jelentik azt, mintha a főti főtisztviselők ellen vizsgálat folya. A dolog tisztázása érdekében azonban mulhatatlanul szükséges, hogy az alsóbbfokú tisztviselők minden befolyástól és félclemől mentesen mondhasák el vallomásaikat, mert csak így lehet megállapítani, hogy kiket terhel felelősség hamisított olaj átvételért. Ebben a pillanatban ugyanis még nem lehet tudni, hogy az olaj átvételénél is összejátszás történt-e, vagy pedig a vasut illetékes tisztviselőinek ügyes és ravasz kijátszásáról van szó.

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvizz megbecsülhetetlen szorgalmat tesz azáltal, hogy a beltartalmát kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József viz számos féldoldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűvizz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Bécsi sajtópör egy romániai vonatkozási ügyben

Bécs, február 26.

Az itteni törvényszék ma romániai vonatkozási ügyben tíz napi elzárásra ítelt egy osztrák újságíró. A „Der Abend” című bécsi lap leközölte egy csernovici németnyelvű lap cikkét, amelyben Vascautau Paula politikai fogoly megkínzásáról volt szó a csernovici rendőrségen. A cikkben az is benne volt, hogy a leány ellen a börtönben erőszakot követtek el. Emlékeztet, hogy Vascautau Paula ügye nagy izgalmat váltott ki annak idején Csernovichban s a tárgyalás során tüntetés is sor került.

Az osztrák bíróság a jóérkölesbe ütközőnek találta a cikk azon részének pertraktálási módját, amely a megbecsülésről szólt és a „Der Abend” felelős szerkesztőjét feltételeSEN tíz napra ítélte.

Óriási hóviharak voltak Magyarországon

Budapest, február 26.

Tudósítónk jelenti: Szombatra virradó éjszaka a Dunántúlon megisméltódtak a hóviharak.

Győr és Szombathely között az utponalakat néhol 2—3 méteres hótorlaszok lepték el.

A hatóságokhoz 16 eltűnésről érkezett jelentés. A hó és szélvihar ugyanis szombaton délelőtt is folytatódott, amikor is utasokat kapott el. Hat szárnyvonalon a vasuti közlekedést beszüntették, mert a hóekék nem tudták idejében megtisztítani a pályákat.

Ünnepnapokon kedvezményes jeggyel lehet utazni az új vasuti tarifa szerint

Bukarest, február 26

Hir szerint a március elsején életbelépő új vasuti személytarifa azt az újítást is tartalmazni fogja, hogy háromszáz kilométer távolságon belül, minden ünnepnapon az utazók kedvezményes tértit jegyet válthatnak.

Köln véres délelőtti

Köln, február 26.

Tegnap Németország egyik nagy ipari városának, Kölnnek volt véres délelőtti. Szombaton délelőtt mintegy harminc főnyi felfegyverzett nemzeti-szocialista közelharcba keveredett körülbelül harminc, ugyancsak fegyveres kommunista munkással. A lövöldözés meglehetősen hosszú ideig tartott. Egy nemzeti-szocialista haslövést kapott és szörnyethalt, két másik súlyosan megsebesült. Kisebbségben sérülést szenvedett mindkét táborból vagy tizenkét ember, akik azonban saját lábukon elmenekültek a közeledő rendőrségtől.

Kölnyü neke lesz,
ha este Artin-drageit van!

GÁBOR ISTVÁN:

MARGO

REGI ISMERŐSÖK

A Deutsche Allgemeine Zeitung beavatott diplomáciai körökből arról értesül, hogy Mussolini Hitler, kancellárrá való kinevezésekor, régi ismerősként üdvözölte és gratulálta. Most már csak egy a kérdés: Hitler ismeri Mussolinét kőműves korából, avagy Mussolini Hitler abból az időből, mikor még szobafestő volt...

SZABADVALASZTÁS

A Hugenberg-Hitler-Papen koncentráció áprilisban megegyezően alkalmas ad a német népnek, hogy új választásával alátámassza az új rendszert, de kijelenti: Akár jobbra, akár balra billen a szavazatok mérlege, a kormány el van határozva, hogy mindenáron megakadályozza a régi rezsim feltámadását.

Ez a választási szabadság valahogy emlékeztet Spencer egy mondására, kitől egy ismerőse megkérdezte: Mi az a szabadgondolkodó?

Szabadgondolkodó — felelte Spencer, — hogy szabad gondolkodni, de nem kell!

Szabad választani, ennyit jelent a szabad választás, — mondja Hitler, — de fölösleges.

AZ ALLAMPÓ LEGYEN KULTURFÉRFI

Egy újságíró meginterjúvolta azt az újságírókat, akinél Hitler titkárja Hitler számára a lapokat szokta vásárolni. Ezen statisztika szerint Hitler kultúrigénye hetenként: Egy egymarkás detektívregény, a Sourir és a La vie Parisienne, mert abban sok a meztelen nő...

SAJTÓSZABADSÁG

Dr. Nagy Vince, Hock János védője, tárgyalási beszédét könyvolakban adta ki. A könyv forgalombahozása ellen felszólalt a belügyminisztérium. Végre átirások, leírások és felírások, ügyvédikamarai bizottságok jóváhagyásai után napvilágot láthatott az a védőbeszéd, amit Nagy Vince három ezer főnyi közönség előtt már egyszer nyílt tárgyaláson elmondott...

HUSZ EMBER HARCA HUSZEZER VADÁLLATTAL

A párisi téli cirkuszban néhány nap óta bikapiadalokat tartanak, „spanyol módszer” szerint, ami annyit jelent, hogy az agyonhajszolt bikákat a végén leszúrja a torrero. A párisi állatvédő egyesület tiltakozást jelentett be a bikák agyonkínztatása ellen s miután tiltakozása nem használt, tíz tagja felvonult az előadásra és hangosan tüntetni kezdtek a spanyol bikapiadók ellen.

A felbőszült tömeg, mintegy huszezer főnyi, erre nekilámodt az állatvédő egyesületi tagoknak és szörnyen összeverte őket.

Az állatvédő egyesület tagjai két bikát mentek megvédeni.

Ehelyett azonban huszezer vadállatot találtak a cirkuszban.

RÉMES EZ A ZANGARA

Pardon, ne értsenek félre, nem a bünt akarom feldicsérni, vagy megvédeni. Noha a „bűn” más értelmezésén is lehetne néha vitatkozni...

...dehát nem erről van szó, hanem egyik fővárosi lapban a következőket olvastam: Felháborító Zangarának társadalomellenes merénylete.

Felháborító?...?

Zangara életéből egy pár motívum: Lelenc gyermek. Hétfőes korától kezdve maga tartja el magát a legfantasztikusabb módon. Utánarúl, utcát seper, soha egy boldog pillanata, ezzel szemben hét éve teljesen munkanélküli...

Ismétlem, nem Roosevelt merényletét akarom védeni, csak kollégámnak akarom megmagyarázni ott, a fővárosi lapnál, hogy nem olyan nagyon felháborító, ha Zangara ezeket olyan társadalomellenes...

SZEMÉREM

A newyorki Weyhe Gallery címére 10 fénykép érkezett. A vármhatóságok megsemmisítették a szemérmellen képeket.

A szemérmellen képek Michel Angelo Sixtus-kápolna freskóiról készült felvételek voltak.

AZERT MESKÓ IS KEDVES

Meskó, a magyarországi Hitler. Pirosfehérzöldre festett bajuszával pártot alakított Magyarországon. A párt vezetősége Meskó és még két kitaláló államférfi.

Most Meskó pártja kettészakadt...

Gyerekek voltak, egy másik barátommal együtt egyelet csináltunk. Ő egy nap megharagudott rám, kilépett az egyeletből és én egyedül maradtam az egyeletben. Önkéntelenül ez jut eszembe, hogy Meskó most kilépett a pártból és a párt kettészakadt...

Rendkívül súlyos bírságra ítélték a Kreuger-konzern két főtisztviselőjét

Stockholm, február 26.

A stockholmi törvényszék tegnap hozott rendkívül súlyos, szinte példa nélkül álló ítéletet a szétszúllott Kreuger-konzern két főtisztviselőjének bűnügyében. A két vádlottat, Sjenström igazgatót és Alström őrnagyot azért állították bíróság elé, mert bizonyos bányavásárlásokkal kapcsolatban nem fizették meg a kincstárnak járó illetékeket. A bíróság mindkét vádlottat bűnösnek találta s ítéletében nemcsak a kincstár kárának megfizetésére kötelezte őket, hanem

azonkívül fejenként 1 millió 200 ezer svéd korona összegű bírságot állapított meg.

A svéd főváros jogászai körében az ítélet óriási feltűnést keltett, mert a svéd igazságszolgáltatás történetében még ilyen magas összegű pénzbírság nem fordult elő.

Kiütéses tifusz Miskolcon

Eddig 46 megbetegedést konstataáltak az orvosok

Miskolc, február 26

A miskolci Erzsébet kórház fertőző osztályán tegnap 2 kiütéses tifusz esetet vettek észre.

Az orvosok megállapítása szerint még

negyvennégy ugyancsak kiütéses tifuszra gyanús beteg fekszik a kórházban ápolás alatt.

A hatóságok minden óvintézkedést megtettek, hogy a kiütéses tifusz terjedésének gátat vessenek.

Elkobozták a „Kiáltás” című új folyóirat első számát

A detektívek a második szám kéziratát is magukkal vitték

Brassó, február 26

Szombaton kellett volna megjelennie Mikes Imre szerkesztésében a „Kiáltás” című új hetilapnak, amely a radikális erdélyi írókat és újságírókat tömörítette egy táborba. A megjelenés elmaradt, mert a nagyváradi rendőrség pénteken hajnalban megjelent a nagyváradi „Mercur”-nyomdában, ahol a „Kiáltás”-t előállították és

az összes példányokat lefoglalta, sőt a készülő második szám kéziratát is elkobozta.

Miután az elkobozást a rendőrség önhatalmúlag hajtotta végre, a lap szerkesztőse-

ge tiltakozást jelentett be Fodor rendőrigazgatónál, aki erre az elkobozásra utólagos ügyési végzést produkált.

Szombaton reggel az elkobzás megismétlődött a „Kiáltás” brassói szerkesztőségében is, ahová a kinyomott példányok egy részét Nagyváradról még az ottani elkobzási művelet előtt expedáltak. A szerkesztőségben megjelent a sziguranca 2 detektívje és követelte a már szétküldésre összecsomagolt újságok kiszolgáltatását. Mikes Imre ezt azzal az indoklással, hogy a hatósági eljárás nem törvényes, megtagadta. Végül a rendőrség erőszak alkalmazásával vette birtokba a „Kiáltás” példányait.

Szétugrott a fenegyerekek blokkja Kolozsváron

Nemcsak „román blokk”, de „románok blokkja” is indul a kolozsvári községi választásokon — Ha jól megy, ellenzék nélkül marad a nagykartell

Kolozsvár, február 26

A Jorga kormány kinevezésekor még választott tanácsa volt Kolozsvárnak. Független attól, hogy ez a választott tanács mit végzett, vagy mit nem, az alkotmányos községi életnek tényleges és szabadon választott testülete volt, melyben valóban a város minden rétegének képviselői bennfoglaltak. A tanácsot feloszlatta a Jorga kormány és azóta, tehát idestova két éve interimárbizottság vezeti a város ügyeit. Ez a két éves ideiglenesség rá is nyomta bélyegét Kolozsvárra. Az interimár bizottságok működési joga lényegesen kisebb hatáskört jelent, mint a választott tanácsé. Igen jelentékeny és fontos kérdésekben mindmáig nem tudott dönteni a város, mert nem volt választott tanácsa, mely plenáris ülésén letárgyalhatta volna.

Alkotó elemeire bomlott a blokk.

Ilyen körülmények között a március 5-én összeülő községi választások elé nagy érdeklődéssel tekintenek Kolozsváron. Különösképpen azért, mert a régi veszedelmes ellenzék, a román blokk, alkotó elemeire bomlott és ma már sokkal jelentéktelenebb erővé képvisel, mint négy évvel ezelőtt, amikor 11 „blokkista”, élükön Pop Valér dr. későbbi igazságügyminiszterrel és Cătuneanu professzorral, az erdélyi antiszemizmusz apostolával jutott, vagy helyesebben rontott be a városi tanácsba és országos viharokat provokált. A kisebbségi többségű város lakosságának küldöttjei magyarul akartak

felszólalni a városháza ülésein. Hogy milyen botrányok, verekedésig menő viták, obstrukciók következtek ebből, rossz rá visszaemlékezni. Egy temperamentumos magyar újságíró szinte öltöment a román blokk tagjaival, kapott is érte közígazgatási pert, mert jogtalanul ugrott a vita kellős közepébe a szónokok közé.

A blokk és az utca

Nem kis mértékben a blokk volt az oka annak, hogy a régi választott tanács munkaképtelenségre volt kárhoztatva. Mert a blokk nemcsak az ülésteremben, az utcán is agitált. A blokk, ha kellett, kivitte a diákokat az utcára. A diákok állandó vendégei voltak a tanácsülésnek. A diákok éppen úgy verték a padokat az üléseken, mint a blokkisták. A diákokat, ha nem oszlatták volna fel mihamarabb a városi tanácsot, a blokk hamarosan belevitte volna a közigazgatásba...

A blokk propagandaeszközei

Ezért nézték aggodalommal a város politikai pártjainak körében, hogy a márciusi választásokon mi lesz a blokkal. — Most is sikerül-e olyan eszközökkel, mint az elmúlt választásokon, tanácsosi mandátumokat szereznie? Mert a legutóbbi választásokon a magyarok, szocialisták és zsidóknak a nemzetiparaszt-párttal való kartellje a legjobb anyagot szolgáltatva a blokk demagógiájának. Ezt az olcsó anyagot most is megkapta a „blokk”. A nagy kartell létrejött a pártok között. A blokk tehát harcolhat tovább.

Nagy étvágy, kevés komolyság

Csak hogy most már kevesebb élánnal. Mert a legutóbbi országos választásokon a kispártok egész tömege törtétt előre s a régi blokk alkotó elemei nagy étvágyal és ezzel fordítottan arányos komolysággal — önálló listát akartak. Vagy ha már nem önálló listát, legalább sok, nagyban sok tanácsosi mandátumot. Az alkudozások sokáig folytak. De a Gheorghie-párt nem mehetett együtt a régi liberálisokkal, Lupu pártja nem akart együtt menni a cuzistákkal.

Mint azt már idejében jelezte a B. L. is, ezen felbort a blokk egyisége. És Cuzák meglepetésszerűen, egészen váratlanul, kartell kötött a liberálisokkal. Candrea tanár, Cătuneanu professzor, Sion egyetemi magántanár és a többiek szépen elfértek egymás mellett a listán. Ez volt a második számú lista, az ugynevezett „román blokk”.

Nehéz felsorolni, hogy hány pártocská maradt ki ebből a blokkból. A jorgisták, a lupisták, a gheorghisták, a gogisták, az avereszkánusok, a juniánisták, a román kereskedők, Simon Alexandru dr. volt alpolgármester általános ismert önálló listája, mely már két választáson megbukott és a többiek. Ez a rengeteg párt és töredék kimaradt a blokkból, ami a jelek szerint — meg is pecsételte a választások sorsát. Mert a liberálisok és cuzisták valószínűleg nem fognak annyit szavazatot összehozni, amennyivel a nagy kartelltől tíz mandátumot le tudnának szakitani.

A „románok blokkja

A kis pártok politikai törekvései azonban nem hagytak alább, bármennyire is kevesek a kilátásaik. Tegnap benyújtották listájukat a törvényszékhez. Érdekes nevek szerepelnek a listán. Például Ilicu zálogháztulajdonos, aki eddig öliberális volt, de most ajliberális lett. Dr. Fabius Stefan, Bratianu Gheorghe erdélyi pártvezére, dr. Giurgiu János, a kriminológus, aki ismeretlen pártot képvisel. — Giurgiu János volt már vasgárdista vezér, legutóbb pedig az avereszkánus listán jelölték Tordamegyében. Most pártönkivüli. Ebben persze a pártok bűnösök. Rajta van a listán dr. Simon Alexandru, dr. Fersigan Romulusz, a bankbetétesek szónoka, dr. Ilea volt postafelügyelő, aki a nyugdíjasok voksaft fogja kérni. És ami a legérdekesebb: ez a lista is a blokk nevére indul. De míg a régi blokk a „bloccul române” az új blokk a „bloccul românilor” nevet vette fel.

Minimális esélyekkel indul ez a finomvegyes...

A kereskedők és iparosok pártja

Ezek azt állítják, hogy a politikai pártok keretében adó és illetéksérleimre nem találnak orvoslást.

Ez a helyzet a nagy összecsapás előtt. (b)

Miklós herceg egyéves szabadsága

Bukarest, február 26

A hivatalos lap tegnapi számában királyi dekrétum jelent meg, amely szerint „a Miklós román királyi herceg öfenségének az 1932 április 12-i dekrétum által kiűldön engedélyezett egy évi szabadság személyes ügyekben adottnak tekintik”.

Paul Boncour francia külügyminiszter le akarja zárni a hirtenbergi ügyet

Páris, február 26.

A Journal értesülése szerint Paul Boncour francia külügyminiszter arra szólította fel az angol kormányt, hogy a magyar részről csatlakozzék azokhoz a jegyzékekhez, melyekkel a hirtenbergi fevvészállítási diplomáciai afférra nőtt kérdését a francia kormány lezárni igyekszik.

Az egyik jegyzéket a francia kormány Ausztriához intézné s abban nyugtázná a hirtenbergi ügy elintézését. A másik jegyzéket a franciák a kisántánfallamokhoz intézik s abban azt kérik, hogy a kisántán élégedjék meg az osztrák nagylással és ne vigyék a hirtenbergi fevvészállítmány kérdését a Népszövetség elé.

Pan Halippa ragaszkodik lemondásához

Bukarest, február 26. Emlékeztet, hogy Pan Halippa, a kormány besszarábiai minisztere az ostromállapot törvény miatt lemondott, annak ellenére, hogy Besszarábiára azt ki sem terjesztették. Azóta Pan Halippát sokszor igyekeztek elhatározása megmátására bírni, azonban hasztalanul. Ujabb jelentés szerint a besszarábiai miniszter kijelentette, hogy lemondása végérvényes.

Nagy razzia Bukarestben

Bukarest, február 26. A bukaresti hatóságok, hír szerint, olyan bizalmas információt kaptak, hogy a főváros munkanélkülei ma tüntetni akarnak az utcákon. A rendőrség tegnap este nagy razzia rendezett különböző városrészekben s körülbelül négyszáz munkanélkülit szállított be a rendőrprefektúra épületébe.

Itt még az éjszaka folyamán kihallgatták és, mint a jelentés mondja, kiválogatták őket.

Ismét elítéltek egy szatmári cikkirót

Szatmár, február 26.

Szatmáron „Mai nap” címmel egy kis baloldali hetilap jelenik meg, amely legutóbb a ploesti zavargásokról cikket írt és abban a többiek között azt írta, hogy a kormány kenyér helyett golyókat és a rendőrokok patáit küldi a munkásság gyomrába.

A szatmári ügyészség az alarmtörvény alapján lázításért eljárást indított a cikk szerzője, Nagy József ellen, aki a mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy a ploesti eseményeket az összes lapok megírták. Az ügyész a védekezéssel szemben ezt hangoztatta, hogy az esemény kommentálása és ilyen hangon való kommentálása ütközik az alarmtörvénybe.

A bíróság a szerzőt három havi fogságra ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint az ügyész felebeztek.

Az olíberálisok nehéz politikai kötélánca

Bukarest, február 26.

A kamarában szombaton délelőtt a bírói kar átszervezéséről szóló javaslatot tárgyalták, délután pedig sor került a Marzescu-törvény megszigorításáról szóló ismeretes kemény javaslatra. Ezzel kapcsolatban érdekes, vagy inkább ravasz magatartásra határozta el magát az olíberális párt.

Hir szerint Ducák ünnepélyesen bejelentik a képviselőházban, hogy a javaslat vitájától távol tartják magukat és nem vesznek részt a szavazásban sem, mert a javaslat intézkedéseit nem vállalják a felelősséget.

A liberálisok nyilván azt akarják, hogy a kecske is jóllakjék, de a káposzta is megmaradjon. Nem akarják leszavazni a javaslatot, hiszen alapjában ők is kívánják a minél drasztikusabb intézkedéseket, de mint leendő és reménykedő kormányképes párt, kerülik a népszerűtlenséget is, amivel a szigorú intézkedések megszavazása jár.

Felozlalták a nagyszalontai városi tanácsot. Tudósítónk jelenti: városi prefektus a belügyminisztérium jóváhagyása alapján elrendelte a nagyszalontai városi tanács feloszlását. A feloszlás oka: a tanács nem járult hozzá a városi birtokok bérbeadásához, ami pedig a város hasznára lett volna. A város ügyeinek vezetésére a belügyminisztérium interimár nevezett ki addigra, amíg a prefektus kitűzi, illetve lebonnyolítja az új választást.

TEMESVÁRI FIZETIK A NYUGDI-JAKAT. Tudósítónk jelenti: A temesvári pénzügyigazgatóság megkezdte a februári nyugdíjak kifizetését. A nyugdíjasoknak beutírendbe szedett névsor szerint kell jelentkezni a pénzügyigazgatóságon, hogy a tolongást elkerüljék. Ezzel kapcsolatban híre jár Temesváron, hogy a pénzügyigazgatóság felhatalmazást kapott a februárban esedékes szállítói követelésekre másfél millió lejt kifizetni.

Meghosszabbítják-e az áprilisban lejáró lakástörvényt?

Speciális bizottság tanulmányozza és Popovici miniszter dönt a fontos kérdésről

Bukarest, február 26.

Már többször keringtek olyan hírek, hogy az áprilisban lejáró lakástörvényt nem hosszabbítják meg.

Az 1932 áprilisában megszavazott törvény tudvaleg ez év április 26-án lejár s ettől kezdve megszűnik a köztisztviselőknek és nyugdíjasoknak engedélyezett kedvezmény, azaz lakbér-szerződési meghosszabbítás.

Hir szerint a kormány nem akar újabb

meghosszabbítást engedélyezni azzal az indoklással, hogy most nincs lakáskriszisz.

De mégsem lehet szó nélkül hagyni azt a kérdést, hogy a közalkalmazottak, éppen most, az újabb áldozati adó után, hogyan bírják viselni az újabb rájuk háruló terheket.

Popovici igazságügyminiszter, mint az kényes kérdéseknél szokás, speciális bizottságot nevezett ki a kérdés tanulmányozására.

Amerika a jövőben intenzívebben részt vesz a világproblémák intézésében

Nyilatkozik Hull szenátor, Amerika jövőendő külügy-minisztere

Washington, február 26.

Hull szenátor, az Amerikai Egyesült Államok leendő külügyminisztere, néhány nappal Roosevelt elnök hivatalos beiktatása előtt feltűnésteltő nyilatkozatot adott az amerikai lapok munkatársainak.

Hull szenátor nyilatkozata jelzi, hogy Amerika a jövőben feladja a „splendid isolation”, az előkelő elzárkózottság álláspontját és fokozottabb mértékben vesz részt a világpolitikai és világgazdasági kérdések megoldásában, mint

eddig.

Amerikának — mondotta nyilatkozatában az Unió leendő külügyminisztere — részt kell vennie a világ ujjaépítésében és politikája vezető gondolatát a nemzetközi együttműködés elvét kell tekintenie. Az ujjaépítésnek azonban elengedhetetlen feltétele az, hogy Amerika kereskedelmi életét fellendítsék és a siker mértéke az lesz, hogy Amerika különleges gazdasági érdekeit milyen arányban tudják összeegyeztetni a többi államok érdekeivel.

Hihetetlen, hogy mire képes a szélhámosi találékonyság

Egy országosan körözött szélhámós fogorvosi rendelőt nyitott Nagyváradon, hogy kilophassa a paciensek szájából az aranyfogakat és hidakat

Nagyvárad, február 26.

A nagyvárad rendőrség sorozatos csalások és szélhámoskodások miatt őrizetbe vette Erős Ferencet, aki a romániai rendőrség bünygyi krónikaiban nem először szerepel már.

Ezzel a lopásnak és a csalásnak egészen új módját vezette be Erős Ferenc. Meglehető vakmerőséggel Nagyváradon fogorvosi rendelőt nyitott, természetesen minden előképzettség és engedély nélkül s aztán fogakat tömött, szájbetegségeket gyógyított. Közben azonban kilophatta a kliensek szájából az aranykoronákat és hidakat.

Erődes, hogy a rendőrség csak akkor jött rá, hogy tulajdonképpen kivel van dolga, amikor az engedély nélkül nyitott rendelőt lepecsételte és a képesítés nélküli „fogorvos” kihallgatását megkezdte.

Erőst, akinek a vakmerősége valóban példátlan, hiszen szinte minden erdélyi város rendőrsége nyilvántartja, átadták az ügyészségnek.

A csiki iparosok kinos harca az álmegváltókkal

A Kisiparosok Országos Szövetségének csiki tagozata felfüggesztette működését

Csikszereda, február 26.

A Kisiparosok Országos Szövetségének csikmegyei tagozata ülést tartott, amelyen kimondta, hogy működését azonnali hatállyal felfüggeszti. Az egészen szokatlan és az első pillanatban értelmetlennek látszó határozat mögött rendkívül érdekes és jellemző dolgok húzódnak meg. Olyan dolgok, amelyek a csikszeredai iparosok határozatát nemcsak érthetővé teszik és indokolják, hanem bizonygató tesznek a magyar iparosság érettségéről és öntudatáról is.

A csikmegyei iparosoknak sok bajuk volt a „mérnökökkel”. Pár évvel ezelőtt valami Grigorescu mérnök „vette a kezébe” az ügyüket s ők egyszer csak arra ébredtek fel, hogy maguk sem tudják hogyan, de tagjai a Kisiparosok Országos Szövetségének, külön tagozatot alkotnak, sőt tele vannak súlyos erkölcsi bajokkal is, mert

nevében egy bizonyos Grigorescu mérnök a szabálytalanságok, szélhámosságok, visz-

szálések és hitványságok egész sorozatát követte el.

Természetesen felzúdultak, Grigorescu mérnök ellen megtették a bünyvádi feljelentést, a derék alapító azonban időközben már Párisba szökött a lopott és összeszedett pénzekkel s az iparosoknak csak annyi elégtételük volt, hogy a rendőrség kiadta volt „elnökük” ellen a köröző levelet.

A csikszeredai iparosok kívánságára természetesen az Országos Szövetség is vizsgálatot rendelt el, amelynek lefolytatására az Ipartestületet kérte fel. Így aztán kiderült az, hogy a mérnök kölcsönt ígért néhány iparosnak, ennek az ürügye alatt valami ívet írtott alá velük, az ívet aztán később alakulási felzettel láttal el s fölérjesztette Bukarestbe, ahol tudomásul vették és jóváhagyták az Országos Szövetség Csikmegyei tagozatának megalakulását. Az egész alakulás szabálytalan volt tehát, egy szélhámós nem is szellemtelen ötlete.

A dolog tisztázása után egy másik „mérnök” kezdett forgolódni az iparosok között. Nagyban bizonygatta, hogy az országos szövetségbe való belépésnek nagy haszna van s most, hogy a szélhámós sikerült leleplezni, ideje volna szabályosan is megalakulni. Addig beszélt, ígért és agítált, amíg az iparosok egyrésze valóban melléje állott s így — most már szabályosan — másodsor is létrejött az Országos Kisipari Szövetség csikmegyei tagozata. Az elnöki teendő végzésével ideiglenesen természetesen Vargát „mérnököt” bízták meg, okulva azonban a multak tanúságain, egy háromtagú ellenőrző bizottságot rendeltek ki melléje, azzal a határozattal, hogy a bizottság beleegyezése nélkül Vargatu nem intézkedhetik semmi fontos kérdésben.

Néhány hónapig élt csak ez az új alakulat. Ezalatt a néhány hónap alatt többek között kiderült az, hogy Vargatu nem is mérnök, jogtalanul használja ezt a címet. Aztán tapasztalni kezdték az iparosok azt is, hogy nem az ő elképzelésük szerint alakulnak az ügyek, a központ állandóan mást beszél, mint amit ők határoztak. Kezdték vizsgálódni s hamarosan megállapították, hogy ideiglenes elnökük is a maga hasznára hozta létre a tagozatot, sőt annyira ment, hogy más jegyzőkönyveket terjesztett fel a bukaresti központba, mint amit ők felvettek és elfogadtak. Vargatu mérnök viszont tudta, mit csinál, mert sikerült olyan értelmit leveleket kapnia a központtól, hogy egyedül csak őt látnak szívesen az elnöki székben, akkor is, ha a végleges választás megejtődik.

Erre aztán újra összeültek az iparosok és szabályos jegyzőkönyvet vettek fel arról, hogy a tagozat működését felfüggesztik, mert bizalmuk megingott ideiglenes elnökükben s miután a központ őt akarja elnöknek továbbra is, működésüket beszüntetik, mindaddig, amíg ők választhatnak maguknak olyan vezetőiséget, amellyel szemben nem lesz majd okuk bizalmatlankodni.

Harmadára redukálta a törvényszék a csikkarcfalvi közbirtokosság ügyében — a per költségeit

Csikszereda, február 26.

Annakidején részletesen megírta a B. L., hogy Both Ágoston és társai csikkarcfalvi közbirtokossági tagok megbízásából dr. Vasu Sándor csikszeredai ügyvéd hajszát indított a közbirtokosság akkori vezetősége ellen.

Vasu dr. bünyvádi feljelentést tett Potovszky Ferenc jegyző és négy társa ellen, azzal, hogy a közbirtokosság vagyonából 60 milliót gazdálkodtak el. A feljelentés nyomán vizsgálati fogságba helyezték az igazgatóságot, és a járásbíró helyettük Both Ágoston elnökletével interimár-bizottságot nevezett ki.

Az újdonsült interimár-bizottság, amelyet a feljelentőkből toboroztak össze, 1931 június 25-én a közbirtokosság nevében megbízást adott Vasu dr.-nak, hogy a volt igazgatóság ellen folytassa a bünygyet.

A megbízás első fele rövidesen beveződött, mert a marosvásárhelyi tábla kimondta, hogy az ügyben bünygynek helye nincs. A vizsgálati fogságban lévő igazgatósági tagok szabadlábra kerültek.

Ami az ügy második részét, a közbirtokosság által kihelyezett váltókat illeti, felháborító botrány támadt. Vasu dr. megbízásához híven, közel százötven közbirtokossági tag ellen indított váltófizetési meghagyást. Később ugyanannyi végrehajtást fogantatosított. A csikkarcfalvi közbirtokosság tagjait már-már az a veszély fenyegette, hogy saját pénzükért fogják elárverezni vagyonukat, amikor Bothékat menesztették és visszahelyezték jogaikba a meghurcolt igazgatóságot.

Gyorsan közgyűlést hívtak össze, amelyen kimondták, hogy Bothék eljárása jogtalan volt és ezért anyagilag felelősségre vonják őket. Egyben azonnali hatállyal megvonták Vasu dr. ügyvédi meghatalmazását és a pereket beszüntették.

A közgyűlési határozat végrehajtása után dr. Vasu 1 millió 126 ezer 817 lejes költségcsatlámt nyújtott be a közbirtokosságnak. A vezetőség azzal tagadta meg a hatalmas összeg kifizetését, hogy nem volt szabályszerű megbízása és így költségeit azokon követelje, akik meghatalmazását aláírták.

A tárgyalás folyamán dr. Abraham József, a csikkarcfalvi közbirtokosság ügyésze kifejtette, hogy dr. Vasu sokkal nagyobb összeget inkasszált a perekből, mint amennyit elszámolásban feltüntetett.

Ilyen előzmények után ma hirdetett ítéletet a törvényszék, melyet különösen jogosan körökbén vártak nagy érdeklődéssel. A törvényszék ítéletében részben helyt ad Vasu dr. keresetének és a már beinkasszált 334 ezer lejen kívül készkiadásokkal egyetemben 176 ezer 733 lej perköltséget állapít meg.

Az ítélet értelmében Vasu dr. 613 ezer lejtől esett el.

HIREK

Tervezet

II.

A napokban megjelent „Tervezet” c. cikkeskékben a rádiójelzések revíziójáról írtam és mindjárt ajánlottam is, hogy egyes állomások milyen jelzéseket használjanak, hogy azok stilszerűek legyenek és legalább valamennyiben fedjék az illető állomás által képviselt ország, nép, vagy város kulturális fejlődöttégét, gazdasági helyzetét, politikai felkészültségét, vagy bármely más speciális vonatkozását.

A tervezet folytatását itt adom:

Bukarest, nagydó:

(Lásd multi cikkemet).

Bukarest, kisadó:

(Hát van ilyen?)

Csikágó:

„Fel a kezekkel”, utána kassza-furás zaja.

Genf, a Népszövetség leadója:

„Tálatva van, urak”, utána diszkrét pohárcsengés.

Hága, a Békepalota leadója:

Halotti csend, ötmásodpercenként a békeokmányokat rágó egér finom zörejével.

Nemoyork, Pacific-adó:

(Egy rémült hang:) Hölgyeim és uraim, adásunkat bizonytalan időre a speaker elrablása miatt beszüntetjük.

Nemoyork, Pacific-adó:

(Egy kevésbé rémült hang:) Kedves hallgatóink szíves elnézését kérjük, speakerünket álarcos rablók most hurcolják le a lépcsőkön.

Nemoyork, Mammuth-adó:

Ma! Kizárólag az Ma!

Astra Mozgóban

Nem film!

Hanem az élő

Rin-Tin-Tin

csodálatos produkciója

(Egy természetes hang): Hello, hello, azonnal folytatjuk az adásunkat, csak az elrabolt speakerünk váltságdíjára kigyűjtjük az utolsó dollárokat.

Nemoyork, Herkules-adó:

(Egy kedélyes hang:) Halló, itt a vörös Bill, — a rabló.

Konstantinápoly:

Bé-listás háromhölgyek kotkodácsolása.

Bécs:

Hosszu fűtyülés (az Anschluss-ra).

Madrid, nagydó:

(Másod-speaker): Jelzésünk ez alkalommal elmarad, mert bemondónk, ki a havasi kürtszót utánozta, egy pillanatra leszaladt, hogy átvegye a kormányhatalmat.

Madrid, kisadó:

(Másod-speaker): Jelzésünk ez alkalommal elmarad, mert bemondónk, ki a madárcsicsergést utánozta, egy pillanatra leszaladt, hogy átvegye a kormányhatalmat.

Tokió:

A népszövetségi átirat papírjának utolsó zizezése. Aztán vízcsobogás.

Hollywood:

Filmsztár-letörés-zaj.

Belgrád:

Horvát politikusok légzési zavara.

Stockholm:

A Greta Garbo által megfőzött Északi-Jeges-tenger lobogása.

India: leadás kizárólag Anglia részére:

Gandhi műfogorának csikorgatása.

(t. s.)

— ELHALASZTOTTAK A CSIKI MEZŐGAZDASÁGI KAMARAI VÁLASZTÁSOKAT. Csikszeredáról jelentik: Megírta már a B. L., hogy egyesek azon mesterkednek, hogy miképpen halaszthatnák el újabb a csikmegyei mezőgazdasági kamarai választásokat. A múlt év decemberében, — mint ismeretes — minden indok nélkül feloszlatták a csikmegyei választott mezőgazdasági kamarát és helyébe új interimár-bizottságot állítottak össze. A 24 kinevezett tag közül csak hat magyar. A kamarát feloszlató miniszteri határozat január 11-ére tüzte ki a választásokat, melyet januárban március 11-ére halasztottak. Ma újabb miniszteri leirat érkezett, amely szerint május 11-re halasztják a kamarai választásokat.

Ha egy asszony válni akar...

Érdekes újrafelvételi ügy a temesvári hadbíróság előtt

Temesvár, február 26.

Mitru Marin csendőrmestert másfél évvel ezelőtt a temesvári hadbíróság egy évi börtönrre ítélte, mert a vád szerint erőszakot követett el 14 éves cselédje ellen.

Mitru Marin leülte a büntetését s most a temesvári hadbíróságtól a per újrafel-

vételét kérte azon a címen, hogy C. Maria,

a panaszos cselédleány sírva felkereste őt és bevallotta, hogy a hamis vádat az őrmester feleségének biztatására koholta ellene.

Az őrmesterné ugyanis válni akart az urától s ezt a ravasz és lelketlen trükköt eszelte ki, hogy válási okot találjon.

Öt szatmári kisdíák meg akarta változtatni a jelenlegi határokat

Letartóztatások és bűnügyi akta lett a kereskedelmisták fantázia-játékából

Szatmár, február 26

A szatmári felsőkereskedelmi iskola öt diákja kalandos szövetségre léptek. — „Trianon halálallégo” néven egyesületet létesítettek, amely egyesület azt tűzte k céljául, hogy — „megváltoztatja a határokat”

A kereskedelmi iskola igazgatója felfedezte a „veszedelmes” összeesküvést és nem fegyelmi uton intézte el a dolgot, hanem a gyerekeket feljelentette a rendőrségen.

Az éretlen kis diák-egyesülséből így akta lett és a gyerekek a rendőrségen szepgeve bevallották, hogy

ők egymást „vérszerződéssel” kötelezték arra, hogy a határokat visszaállítsák.

A rendőrség — mit is tehetett volna egyebet? — letartóztatta a kis diákokat, akik most a fiatalkornak bírósága elé kerülnek.

Az „összeesküvés”-ben előkelő szatmári családok gyermekei vannak benne.

Filmbank alakul Németországban

Sulyos helyzetben vannak a németországi mozgók

Berlin, február 26

A német filmipar a sulyos gazdasági helyzet következtében válságba került. A legtöbb mozgósínház fizetési nehézségekkel küzd és számos mozgó kénytelen volt bezárni. A német filmipar vezető köréi már hetek óta foglalkoznak a szánálási tervekkel. A megbeszélések anynyira előrehaladtak, hogy már a legközelebbi napokban megalakul egy nagyszabású társaság, amely a mozgósínházak gazdasági alátámasztását hivatott előse-

gíteni. Ennek az új társaságnak Verleih Treuhand G. m. b. H. lesz a neve. A társaság fogja ellátni Németország legtöbb mozgósínházat filmekkel és a gyengébben álló filmszínházak helyett garanciát fog vállalni a kölcsön új összegért. Szó van egy filmetek finanszírozó bank szervezéséről is, amely a mozgósínházak tulajdonosokkal és a Verleih Treuhanddal egyetértésben filmgyártást alapít és olyan produkciókkal áll elő, amelyek alkalmasak a közönség érdeklődésének felfokozására.

Okvetlen nézze meg az

ASTRA (APOLLO) MOZGÓ

mai szenzációs kettős műsorát:

KIKI

slágeroperett

Anny Ondrával és Hermann Thimig

Az élő

Rin-Tin-Tin

fellépte

Nem film! A színpadon!

— MAROSMEGYEI HIREK. Marosvásárhelyről jelentik: Nyilas Antal nyárádrmetei gazdálkodó kétlovas szekéren az erdőn hajtott keresztül, amikor a lovak megijedtek valamitől és hirtelen vágatásnak eredtek. A gazda elvesztette egyensúlyát és a vágató lovak közé esett, amelyek teljesen összetaposták. — Radusan Miletin erdőőr, Bardean Stefan és Valca György gazdálkodók, akiket Căliman Dumitru jómódú tadosi gazda meggyilkolásával gyanúsítottak, ma, egy heti tagadás után, a marosvásárhelyi vizsgálóbíró előtt beismerő vallomást tettek. — Az udvarhelyi törvényszék rágalmasz címén 5 napi fogházra ítélte Katana Viktor vámosudvarhelyi gazdálkodót, aki azt állította, hogy a község papja Jézust káromolta. A marosvásárhelyi tábla, amely felelősséget folytán most foglalkozott az ügygel, helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

— OLVASÓINK b. figyelmét e helyen is felhívjuk, az országsszerte ismert Heinrich Franck Söhne S. A. R. Bucuresti-Brasov cég. hi. detés-sorozatára.

— KÉZITÁSKATOLVAJOK BRASÓBAN. Az utóbbi időben egymást érik a kézitáska-tolvajlások Brassóban. A veszedelmes banda egyik tagja tegnap este 8 órakor Ulescu mérnököt, a repülőgépgyár igazgatójának a feleségét károsította meg, aki a Fellegvár-soron sétált. A néptelen uton hirtelen egy magistermetti, jólöltözött férfi toppant Ulescu elé, kitépte kezéből 600 lej tartalmazó kézitáskáját, aztán eltűnt a sötétsgben. A rendőrség azonnal nyomozást indított s állítólag már nyomában is van a tetteseknek.

— AZ ASTRA (APOLLO) MOZGÓ SZENZÁCIÓS KETTŐS MŰSORA. Anny Ondra legújabb és legbravúrosabb filmoperettje, a Kiki került tegnap bemutatásra az Astrában. A szenzációs film az összes eddigi filmjeit felülmulja frappáns játékaival és ujszerű rendezésével. A másik szenzáció a színpadon fellépő csodakutya, Rin-Tin-Tin, melynek bámulatos produkciója valósággal ámulatba ejti a közönséget és lelkes tapsokkal honorálta a valóban kivételes teljesítményt. Nagy sikere volt a Robert Stoltz és Bolvári Géza előjátékának is, melynek címe „Séta Wien körül”.

— MEGTÁMADTAK ÉS FELHOLTRA VERTEK A TEMPLOMBÓL HAZATARTÓ „HIVÓ” GAZDÁT. Nagyváradról jelentik: Biharpuszpökiben a hivók este kilenckor hazafelé tartottak a templomból. Az esti szürkületben ismeretlen tettesek megtámadták a hazafelé tartó Buti Sándor gazdát és borzalmasan elverték. A gazdálkodót életveszélyes sérülésekkel szállították a kórházba. A nyomozást Florián csendőrmester vezette be igen gyors eredménnyel. Megállapította, hogy a verekedők Szarka Sándor és Varga Sándor voltak. A két merénlyőt azonban letartóztatni nem sikerült, mert megszöktek a faluból.

— TEMESVÁRI HIREK. Tudósítónk jelenti: Dobosan Anna 18 éves leány szerelmi csalódása miatt ecetsavval megmérgezte magát. Kórházba szállították. — Gavril Toma török-szakosi gazdát a lovai elragadták és szekerrel a Bégába vitték. A gazda kiűzött, a lovak a megáradt folyóba veszték. — Jelenlétük annak idején, hogy Sziklai József dr. temesvári ügyvéd egy irnoktól és egy pénzbeszedőtől összesen 40 ezer lej kauciót elskik-

kasztott, az irodáját eladta s aztán megszökött. Most előkerült. A rendőrség letartóztatta s a vizsgálóbíró kihirdette előtte a 30 napos vizsgálati fogságot. — Cristea Jon belinci bíró hétfőn este családjával vacsorázott. Vacsorá alatt valaki belélt az ablakon és könnyebben megsebesítette a bíró 18 éves Mária nevű leányát.

— VEDŐOLTÓSZERT TALÁLTAK FEL A NATHALAZ ELLEN. Londonból jelentik: Anglia fontosabb postahivatalainak személyzetéből az önként jelentkezőkön próbaoltásokat hajtanak végre nemrég feltalált szerrel, amely a meghülés és nátház ellen véd. Első sorban Edingburgh, Glasgovo, Birmingham, Bristol és Plymouth postahivatalaiban kísérleteznek. Siker esetén a védőoltást valamennyi postai alkalmazottra kötelezővé teszik.

— 326 SZEMÉLYNEK VAN MILLIÓS JOVEDELME CSEHSZLOVAKIÁBAN. Prágából jelentik: A jövedelmiadó-vallomások alapján megállapítható, hogy Csehszlovákiában még mindig 326 olyan személy van, akinek évi jövedelme meghaladja az egymillió koronát. Ezek között 24 személynek van évente 5 millió koronát meghaladó jövedelme, negyven milliósra 3.5 millió az évi jövedelme, hatvanhétnek pedig 2.5 millió. A többi 195 milliósra „csak” 1—2 millió az évi jövedelme.

— ALFRED KERR NEM KAPOTT KIUTAZÁSI ENGEDÉLYT NEMETORSZÁGBÓL. Berlinből jelentik: Alfred Kerrtől, aki orvos rendeltére délvidekre akart utazni, a hatóságok megtagadták a kiutazási engedélyt.

— AZ ÖNGYILKOS MAJDNEM MAGAVÁLT VITT MEG KÉT EMBERT A HALÁLBÓL. Egy párisi szállodában egy ismeretlen fiatal ember öngyilkosságot követett el. Világítógázzal mérgezte meg magát, de a gáz átömölyt a szomszédos szobába is, ahol egy másik embert is megölt. Két nőt, akik az öngyilkos szobájához melletti lakásban aludtak, eszméletlenül állapotban, sulyos mérgezési tünetekkel szállították kórházba.

— BRASSÓ MÁRCIUS HAVI MAXIMALIS ÁRAI. Brassó törvényhatósági város állandó választmánya ma delőtt megtartott ülésében, az érdekeltek előzetes meghallgatása és a beszerzett adatok figyelembevételével, az élelmi cikkek árát március hóra az alábbiak szerint módosította. Az integral liszt nagybani árát 11 lejről 10 lejre, a vegyített lisztét 7 lej 50-ről 6 lej 50-re szállította le. Az integral kenyér árát 10 lej 50 helyett 9 lej 50, a vegyes lisztből készült kenyér árát 7 lej 50 bani helyett 6 lej 50 baniban állapította meg. A tehéntej és bivalytej árát 50—50 banival szállította és így ezek ára 5, illetve 6 lej lesz. A házhoz szállításért külön díj nem számítható, a pasztörizálásért pedig literenként az eddigi 1 lej helyett csupán 50 banit jár. — A húсарák az alábbiak lettek. Zárójelben az eddigi árak: Első oszt. marhahús 18 (18), második oszt. 10 (12), borjucomb 32 (34), borju egyéb része 26 (28), bivalyhus 8 (10), sertésus 26 (26), sertéskaraj 34 (32), szalonna 26 (26), háj 28 (28), zsír 34 (34), borbécs 10 (12). A vendéglői menü-árak a következők lesznek: Első oszt. vendéglőben 28 (30) és 35 (38), második oszt. 20 (22), harmadik oszt. 14 (14).

— PAVASZINÜRE FESTIK A NOK HAJÁT ANGLIÁBAN. Londonból jelentik: London legelőkelőbb fodrászai „pavaszin” elnevezés alatt új hajfestési divatot kezdenek, amely a pínatollazatának teljes színompáját adja a hölgyek hajának.

ANNY ONDRA és HERMANN THIMIG szenzációs alakításai a

»KIKI«

slágeroperettben

az Astra Mozgóban

Vasárnap délelőtt nagy ifjúsági előadás!

— A SZESZCEMPESZ RÁDIOÁLLOMÁSA. Londonból jelentik: Angol lapjelentések szerint a napokban Newyork két vezető szeszcempésze Glasgowban járt, ahol óriási mennyiséget vásároltak. A szeszcempészek 30.000 fontos csekkel fizettek. Az árut néhány hét múlva az egyik szárazföldi kikötőből küldték az Egyesült Államokba. Az egyik szeszcempész elbeszélte, hogy saját hatalmas rádióállomása van az Adirondacks hegyláncában és elkobozta az állomást, „de mi azonnal visszavásároltuk”, mondotta mosolyogva a szeszcempészkirály. Az egyik csempész panaszkodott a skót szeszgyáraknál a legutóbbi szállítmány gyengébb minőségére, amelynek átvételét kénytelen volt néhány mérföldnyire az amerikai partoktól megtagadni, mert nem felelt meg a szokványsszerű skót minőségnek.

Kommunistaság vádia alapján:

Fel akarták osztani a Sfatul Negustoresc nagybányai fiókját, amelynek volt, jelenlegi, leendő prefektusok és gyárigazgatók a tagjai

Érdekes tárgyalás a szatmári törvényszéken

Szatmár, február 26

A nagybányai Sfatul Negustoresc helyiségében — mint annak idején a B. L. megírta — decemberben váratlan házkutatás volt. A házkutatás során a klubhelyiség egyik asztalának alsó lapjára, mintegy tizenkét darab kommunista röpcédula volt felragasztva. A Sfatul Negustoresc helyiségeit lepecsételték és megindult az eljárás, hogy bírói uton osszassák fel a klubot.

Egész Nagybánya nagy érdeklődéssel várta az ügy fejleményeit. Nagybányán ugyanis fejlett és élénk társadalmi élet van és ennek a társadalmi életnek a gyújtópontja a Sfatul Negustoresc volt.

Tegnap tartották meg a felosztás ügyében a szatmári törvényszéken a tárgyalást. A vádat dr. Vasváry Sándor vezetőügyész képviselte, aki három okot sorolt fel, amelyek, szerinte, szükségessé teszik a Sfatul felosztását.

A három súlyos ok a következő:

1. Ilyen személyek szabadon járnak ki és be a klubba.

2. A Sfatul Negustoresc nagybányai fiókjai a kommunista sejtek és az irredenta megmozdulások főszéke. Bizonyíték erre vonatkozólag az asztal alsó lapjára ragasztott kommunista brosurák tömege.

3. A klubnak nincsenek alapszabályai.

A Sfatul Negustoresc képviselőjében dr. Dragos Teofil, nagybányai ügyvéd, a liberális párt szatmármegyei tagozatának elnöke jelent meg a tárgyaláson. Dragos azok közé a politikuskok közé tartozik, akiknek igen nagy tekintélyük van és most teljesen honorárium nélkül, pusztán meggyőződésből, mint klubtag vállalta a védelmet.

Másfél óráig beszélt a törvényszék előtt dr. Dragos Teofil. Sok okos és meggyőző érvet sorakoztatott fel és óvatossággal, de belevilágított abba a piszkos házba, amelyet a Sfatul Negustoresc elien a konkurrenca folytatott és amelynek ez a klubhelyiség áldozatul esett.

A Sfatulba csak a tagok és az általuk bevezetett vendégek járnak — mondotta dr. Dragos. — Az csak természetes, hogy a klub vezetősége nem nézi senki sem a vallási vagy politikai meggyőződését. Az, hogy van olyan klubtag is, akinek a meggyőződése a kommunizmus, tartja egyedül üdvöztetőnek, még nem jelenti azt, hogy a klub kommunista karakterű. A rendőrségnek kötelessége lett volna kinyomozni, hogy ki az, vagy kik azok, akik ezeket a kommunista röpiratokat az asztal alsó lapjára ragasztották. Még pedig úgy ragasztották, hogy — mint a csendőri jelentés is mondja — csak abban az esetben lett volna elolvasható, ha az asztalt megfordítják. A Sfatulnak vannak alapszabályai. A nagybányai klub, csak fiókjai a bukarestinek, amely miniszterileg jóváhagyott alapszabályokkal dolgozik.

Ezután letette a törvényszék asztalára a klubtagok listáját a védő.

Dr. Osian Gábor vármegyei prefektus is klubtag, dr. Weiser Artur, a Phönix-gyár vezérigazgatója az elnök, dr. Rákóczi-Filip Sándor volt prefektus az al-elnök, szóval csupa olyan ember, akiket igazán nem lehet azzal gyanúsítani, hogy kommunista szervezetben vennének részt. Hiszen a vagyoni helyzetük, osztályhelyzetük, nevelésük és társadalmi előítéleteik mind a baloldallal ellentétes táborba sorakoztatják fel őket.

Igen érdekes jogi érvelése volt a védőnek az a bejelentése, hogy a törvény a röpiratok terjesztését bünteti csak. Itt pedig nem volt szó röpiratterjesztésről, hiszen a röpiratokat senki sem láthatta, azokról senki sem tudott, csak a rendőrség és csendőrség emberei, akik egyenesen az asztalhoz mentek a röpiratokat keresni.

Nálam is — folytatta Dragos dr. —

a lakáson megtalálhatnak egy sereg kommunista röpiratot. Kommunista vagyok én ezért? Aki ismeri a politikai multamat, az nevetni fog ezen.

A KONKURENCIA KEZE MUKÖDÖTT A DOLOGBAN

Amit nem mondott el dr. Dragos, de amiről mindenki beszél Nagybányán, az a következő:

A nagybányai Sfatul a kommunista röpcédulákkal a konkurrenca akaria lehetetlenné tenni.

A Sfatul ugyanis sok embert és sok családot fogadott be. A nyomozás egy

névtelen levél alapján indult meg. A névtelen levelet Popescu csendőrfőhadnagy kapta és a névtelen levélben pontosan meg volt jelölve, hogy melyik asztal alá vannak ragasztva a kommunista röpiratok.

Mi más ez, ha nem egy agent-provokátor munkája?

Egy jólinformált ur. aki mint konkurrens érdekelt ebben az ügyben, tanuk jelenlétében előzetesen olyan nyilatkozatokat tett, hogy a Sfatul Negustoresc örökre zárva marad.

Ez a nyilatkozat Sárközy Márton, a nagybányai hírlapiroda tulajdonosa előtt hangzott el.

A nagybányai nyomozóhatóságok olyan értelmű jelentést küldtek felsőbb hatóságoknak, amely csak általánosságban jelöli meg, hogy a klub kommunista és irredenta sejtek menedéke, de egyetlen személyt sem tud megnevezni a klubtagok közül, akiknek politikai működése ezt az általánosítást beigazolhatná.

Nyilvánvaló tehát, hogy a konkurrenca akarta mindenképpen diszkreditálni és ezzel járólág bezárítani a Sfatult, hogy megszabaduljon egy kellemetlen versenytársról, amely fogyasztás tekintetében veszélyeztette érdekeit.

*

A német-román kereskedelmi kamara Temesvároft fiókot állít fel

A fiók kémiai cikkek mezőgazdasági terményekkel kompenzál

Temesvár, február 26

A német-román kereskedelmi kamara legújabbán Temesváron fiókot állít fel. Németország ennek a kamarai fióknak különösen jelentős export szerepet szánt és az lenne ennek a fióknak különös szerepe, hogy a német kémiai ipar importja körül kompenzációs üzleteket

kössön.

Arról van szó, hogy a Németországból behozott kémiai cikkek ellenében a kamara a Pánságból kompenzációs uton megfelelő mennyiségű mezőgazdasági terményt exportál.

A német-román kereskedelmi kamarának vezetője Willhoff Vilmos lesz.

Állatexportunk rohamosan esik

Egyedül az olasz sertés és a francia huskivitel emelkedett az elmúlt év folyamán

Temesvár, február 26.

Az állatexport-szindikátus most tette közzé tavalyi üzleti évről szóló jelentését. Az eredmény igen gyenge és igen szomorú.

Az állatexport-szindikátus 1932-ben mindössze 4538 szarvasmarhát szállított ki, míg az 1931-es esztendőben a kiszállított szarvasmarhák száma még 29.076 volt. Az esés tehát 84 százalékos.

A sertéskivitel 31 százalékkal csökkent, mert míg 1931-ben a kiszállított sertések

száma 76.435 darab volt, addig 1932-ben már csak 52.842 sertést tudtak kiszállítani.

Ugyanilyen szomorú a marha és sertésbus kiszállításának statisztikája is, amely szerint 1932-ben csak 1.011.973 kiló marha és sertéshúst szállítottak ki, a tavalyi 1.883.277 kilóval szemben, ami 47 százalékos csökkenésnek felel meg.

Az egyes államokba kiszállított mennyiségek statisztikája a következő képet adja:

	Ausztria		Csehország		Franciaország		Olaszország	
	1932	1931	1932	1931	1932	1931	1932	1931
marha	370	2.097	—	40	272	1.225	3.896	25.704
sertés	27.976	50.024	11.076	26.340	—	57	13.790	114
hus	296.189	856.886	—	103.924	158.028	138.269	457.756	784.198

A fenti táblázat azt bizonyítja, hogy minden állam felé irányuló marha és husexportunk csökkent és egyedül a Franciaország felé irányuló huskivitelünk emelkedett 15 és az Olaszország felé irányuló sertéskivitelünk 99 százalékkal.

Ennek a két tételnek emelkedése bizonyítja, hogy az agrárállamnak, mint amilyen Románia is, nagyszerű kereskedelmi szerződéseket kell kötni. A jó olasz szerződés megemelhette sertésexportunkat és

a francia kereskedelmi megállapodás meglendítette a francia huskivitelt is.

A szindikátus az 1932-es esztendőnek ezt a rossz export-eredményét az általánosan rossz viszonyokon felül annak tulajdonítja, hogy a szindikátus központja Aradon van. Eppen ezért mozgalmat indítottak, hogy a kormány alakítson külön szindikátust Temesvár számára és természetesen Temesvár székhellyel is.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS!

az üzlet teljes feloszlása miatt.

KERTÉSZ TESTVÉREKNÉL

BRASSÓ, KAPU-UTCA 26.

Az áruk átárazása miatt az üzlet március hó 1-ig zárva lesz.

Influenza ellen

megóv a valódi

„DIANA” sós borszesz

A bíróság ma délből hirdetett ebben az ügyben ítéletet és ítéletében teljesen magáévá tette a védő álláspontját, a mennyiben kimondotta, hogy visszautasítja az ügyész felosztási kérelmét.

Az ítélet indoklása megállapítja, hogy a klub asztala alá ragasztott kommunista manifestumok nem jelentik azt, hogy a klub kommunista karakterű volna.

Ugyáltszik, a nagybányai jósok, akik a Sfatul-fiók örökre való betiltását jósolták, ez alkalommal alaposan tévedtek. Vajjon a túléhes konkurrenca most már milyen újabb trükköt eszel ki, hogy a békés Sfatul nyugalmát megzavarja?

Iskolák Egyesületek

— A BRASSÓI REFORMATUS NŐSZÖVETSÉG — amint már közöltük — szokásos évi nagy estélyét március 9-én este 9 órai kezdettel tartja az Astra nagytermében. Ez alkalommal Bónyi Adorjának Egy kis senki című 3 felvonásos vígjátéka kerül színre, kipróbált működő gárda előadásában. Aki egy mulatságos, vig estét akar eltölteni, feltétlenül jöjjön el az előadásra. Nem csak magának szerez örömet, hanem ezzel egyszerűen is részt vesz. A jegyek március 1-től kezdve délután 4-ig kaphatók a Nőszövetség irodájában, (Kálvin-utca 3.). A helyreket igen olcsón vannak megállapítva.

— AZ UNITÁRIUS NŐSZÖVETSÉG február hó 26-án, vasárnap este 8 órakor a magyar evang. elemi iskola régi helyiségében műsoros elemi iskola régi helyiségében tartja rendes évi közgyűlést és melyre az egyháztagokat és érdeklődőket szeretettel meghívja.

— A ROMÁNIAI SZOCIÁLEDMOKRATA PÁRT BRASSÓI TAGOZATA 1933 február 26-án reggel 9 órai kezdettel tartja rendes évi közgyűlést a Malom-utca 7/b szám alatti párhelyiségben.

Mindazoknak, kik magukat gyengének és kimerülteknek érzik a

BIOGLOBIN

új életerőt ad

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, étvágygerjesztő és élénkítő szer.

Kapható a gyógyszerárakban, vagy a készítőnél:

FABRIUS GUIDO

„MEDVE” gyógyszerháza
Nagyszeben — Sibiu

BUTORAINK MINŐSÉGÉBEN NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY & RÉTI

BUTORGYAR R. T.

TÁRGU-MUREŞ
BUKAREST
BRASSÓ

